

Červenec 2017/2

Křtinský zpravodaj

Vážení spoluobčané, sousedé,

tak jsme to společně dokázali. Křtiny získaly v uplynulých měsících prestižní titul **Vesnice Jihomoravského kraje roku 2017**. V předešlých letech jsme při našich prezentacích také byli úspěšní. Svědčí o tom celá řada ocenění, která jsme získali za různé segmenty obecního života, některé - jako třeba Zlatou cihlu - dokonce vícekrát. Diplomy a různobarevné stuhy, jež postupně ozdobily stěny zasedací místnosti obecního úřadu, nám může leckterá radnice závidět. V letošním roce jsme konečně dosáhli i na nejvyšší ocenění v krajské soutěži, Zlatou stuhu, pomyslnou zlatou medaili o kterou jsme po celou dobu usilovali. Pamětníci si jistě vzpomenou na dávnou televizní soutěž Deset stupňů ke zlaté. Nám těch stupňů stačilo šest. Všem, kteří se na tomto mimořádném úspěchu podíleli, patří velký dík. Není to navíc úspěch jediný. Dostali jsme také **Diplom za moderní knihovnické služby**. A tak do celostátního kola Vesnice roku postupujeme nejen jako obec, ale v kategorii knihoven také naše obecní knihovna.

Jak jistě víte, tak součástí ocenění je velmi příjemná částka z MMR formou dotace a také finanční dar z JMK, které přispějí ke zvelebení naší obce. Je to pro nás velký závazek, protože v celostátním kole nebudeme zastupovat jen nás, ale celý Jihomoravský kraj. Celostátní komise nás navštíví nejspíše na začátku září a bude u nás čtyři hodiny, tedy dvakrát déle, než krajská komise. Přesný termín se ještě dovíme, stejně jako termín hodnocení naší knihovny.

Podle pravidel soutěže probíhá slavnostní vyhlášení krajského kola ve vítězné obci. Zatrhněte si proto v kalendáři datum **22. července**, kdy se **ve 14 hodin** sejdem na nádvoří Zámku a společně to oslavíme. Pozvánky dostanete do schránek. Přijedou zástupci vyhlašovatelů, představitelé JMK, zástupci ostatních soutěžících obcí, kteří si také převezmou svá ocenění a další významní hosté.

Dalším důležitým datem v souvislosti s Vesnicí roku je sobota 16. září, kdy proběhne v Luhačovicích při příležitosti Dětského folklórního festivalu písní a tanců, vyhlášení celostátního kola Vesnice roku. Každá soutěžící obec tam bude mít stánek se svou prezentací. Budeme proto vypravovat do Luhačovic autobus, kde budou naši zástupci, kteří se zúčastní vyhlášení a prezentace. Odpovídal jsem na dotaz, jaké máme šance v celostátním kole. Budou tam určitě těžké váhy, ale naše šance jsou minimálně 1 : 13, tolik je soutěžících obcí. To není zas tak špatný kurz, co říkáte? Chtěl bych vám popřát hezké prožití dovolených a ještě jednou poděkovat za skvělou prezentaci.

Váš starosta

- o -

Co se udělalo, dělá a dělat nejspíše bude.

Největší a snad nejvíce očekávaná byla stavba Víceúčelových hřišť u školy. Je hotovo, proběhla kolaudace a první akce. Společně se školou a zájmovými spolky připravujeme systém rezervace a využití těchto hřišť, protože není možné je nechat volně otevřena. Nedovedu si představit, jak by třeba za rok hřiště vypadala.

Dále je vybudováno již třetí dětské hřiště, tentokrát na Kolonce. Čeká se ještě na vytvrzení betonu při instalaci herních prvků a poté již nic nebude bránit využití tohoto hřiště. Na jeho stavbu jsme obdrželi více než 300 tisíc korun dotace z MMR.

Pokračuje dovybavení travnatého hřiště na malou kopanou, Sokolové dostali dotaci z JMK na zavlažování a malou tribunu pro diváky. Co nepokryje dotace, zaplatí obec. Všechny tyto investice mají za cíl, nabídnout dětem alternativu k počítačům a umožnit jim sportovní vyžití.

Dále jsme obdrželi více než 600 tisíc ze SFŽP na pořízení štěpkovače a domácích kompostérů. V současnosti probíhá výběrové řízení na dodavatele, tento projekt byl podán jako společný Spolkem pro Moravský kras a byl vyhodnocen jako vzorový při spolupráci obcí. Během měsíce září se budou nejspíše kompostéry vydávat do zápůjčky, je to v podmínkách dotace.

Na jaře také proběhl zdravotní řez stromů a jejich ošetření. Bohužel jsme museli skácet jednu lípu u „Matičky“, sochy pod hřbitovem, kterou nechalo v roce 1733 postavit město Prostějov. Kmen lípy byl již dutý a hrozilo, že se může rozlomit. V minulých dnech proběhla tiskem zpráva, že podobně nemocný strom spadl na skupinku malých dětí a jedno bohužel zraněním podlehl.

V současnosti také probíhá výměna veřejného osvětlení, na kterou jsme obdrželi dotaci 200 tisíc korun z JMK. Jak jistě víte, každá obec musí

mít tzv. pasport veřejného osvětlení, zpracovaný odbornou firmou. Součástí tohoto pasportu je také předepsaná intenzita a rozmístění jednotlivých světelných bodů, aby byla zajištěna bezpečnost lidí, kteří se pohybují v noci po silnici a v její blízkosti. Výměnou dojde také k výrazné úspoře výdajů na spotřebu elektrické energie asi o 65 %.

Dále jsme obdrželi z JMK dotaci na rozšíření nabídky služeb knihovny ve výši 35 tisíc a také na letošní Den Křtin, dalších 30 tisíc korun. Máme před odevzdáním žádost o dotaci na vybavení odborných učeben v naší MŠ a ZŠ. Náklady jsou kolem 2,7 milionu korun a náš případný podíl bude 10 – 15 %. Na září chystáme žádost o dotaci na rekonstrukci sběrného místa. Dojde k zásadním stavebním úpravám současného stavu a podstatně kvalitnějšímu vybavení tohoto nepříliš vzhledného zákoutí.

V brzké době dojde k výměně starého vodovodního řadu přes park, mezi chrámem a Spolkovým domem. Pak můžeme začít s úpravou parku, protože nám zatím velkou okrasu nedělá.

Snad jsem vyjmenoval to nejdůležitější co se odehrálo a co nás čeká a jsem si jist, že určitě přibudou další úkoly a cíle.

Na závěr mně dovoluťe vyslovit uznání našim spolkům. Dokázaly si samy zajistit financování svých aktivit a nečekají jen na to, co dostanou od obce. O Sokolech jsem se už zmínil, dále jsou to Skauti, a hodová chasa na obnovu krojů, v celkové výši skoro 500 tisíc korun. Jste fakt šikovní a je to možná také jeden z důvodů, proč jsme Vesnicí roku JMK.

František Novotný, starosta

- o -

Kronikář

Počátkem roku 2017 ukončil po pětadvaceti letech svou funkci křtinského kronikáře RNDr. PhMr. Zdeněk Opletal. Do funkce byl ustaven v roce 1992 a celé čtvrtstoletí pečlivě zaznamenával pamětihodné události, které se odehrály v obci i ve světě. Jeho zápisky zaplnily za tu dobu téměř tisíc rukopisných stran obecní kroniky a symbolicky vyvrcholily prestižním oceněním Nejlepší kronika Jihomoravského kraje v roce 2016.

Jeden z nejstarších kronikářů v republice předal ve svých 93 letech kronikářské pero svému nástupci, RNDr. Petru Švendovi. Přesto se nadále aktivně podílí na shromažďování podkladů pro další kronikářské záznamy.

Za odvedenou práci mu patří naše uznání a poděkování.

Zastupitelstvo městyse Křtiny

OBEC

Jubilanti

V následujících měsících oslaví životní jubilea tito naši spoluobčané:

Červenec

Vítězslav Hošek, Svatopluk Krapl, Milan Machač,
Ludmila Pražáková, Zdeněk Zdráhal

Srpen

Zdeněk Lošťák, Jarmila Perglerová (Santini),
Jaroslav Popelka, Bohumila Šilhánková, Jindra Tarnovská

Září

Marie Gricová, František Gric, Anna Koukalová,
Vlasta Kovářová, Pavla Říhová, Irena Vyroubalová (Santini)

Říjen

Jitka Dürerová, Eva Gricová, Zdeněk Gric, Hana Horková,
Hana Moltašová

Přejeme jim do dalších let života pevné zdraví a osobní spokojenost.

*Ve věku 100 let a osm měsíců zemřela ve středu 5. července naše nejstarší spoluobčanka, paní **Marie Bischofová**. Narodila se uprostřed první světové války v Rakouské monarchii, měsíc před smrtí císaře Františka Josefa I. a prožila ve Křtinách celé bouřlivé 20. století. Patřila do poslední chvíle k nepřehlédnutelným postavám křtinského společenství.*

Pytlový sběr

Během léta a podzimu vyjedou obecní zřízení pro tříděný odpad ve žlutých pytlích v těchto termínech:

20. července, 17. srpna, 14. září, 12. října, 9. listopadu.

Děkujeme vám za spolupráci při třídění odpadu.

Diplom pro knihovnu

Když jsem se pustila do psaní tohoto článku, nevěděla jsem ještě kolik věcí v jeho závěru budu muset změnit.

V pátek před Velkou poutí mě při vaření večere zavolala paní účetní z vyhlášení Vesnice roku: „No Maru!!! Máš Diplom za knihovnu!!!!.“ To jako vážně? V tu chvíli mě ani nenapadlo, co mne bude v příštích měsících čekat. Ale vraťme se zpět na začátek a řekněme si, za co vlastně knihovna svůj diplom získala...

Během loňského roku se začalo s rekonstrukcí příručního skladu knihovny, ve kterém se nacházely zastaralé knihy s naučnou literaturou. Velkou část titulů bylo nutno vyřadit a a rozloučit se s nimi, ale posloužily ještě naposled ve prospěch školního sběru. Ze získaných dotací z Jihomoravského kraje a s podporou obce jsme provedli rekonstrukci místnosti. Z dob, kdy se v budově nacházel dětský domov, byla ve druhé části knihovny situována umývárna. Byla zde vyspádovaná podlaha a regály s knihami stály nebezpečně z kopce. Podlaha se tedy vyrovnala, a vytvořil se sádkartonový podhled, který snížil strop. Omezené prostory nebyly pro paní architektku Ivu Machovou z Vavřince žádný oříšek. Vytvořit v místnosti palandu – patříčko – nebo lépe Bidýlko byla vize pana starosty. I mně se nápad líbil. Nuže, je to tu! Palanda pro klid čtenářů, sedačka pro jejich pohodlí při čtení a kávovar pro navození pravé čtenářské pohody. A kdy jindy zahájit provoz nové čítárny Bidýlka, než v Březnu - Měsíci knihy. Slavnostního otevření se zúčastnily metodičky z Moravské Zemské knihovny, zástupci Jihomoravského kraje v čele s panem radním Radomírem Pavlíčkem, pan ředitel Kulturního zařízení Boskovice PaedDr. Oldřich Kovář a knihovníci z okolních obcí.

V Březnu – Měsíci knihy také navštívila knihovnu Mateřská škola Křtiny. Zhruba 45 dětí se seznámilo s provozem knihovny a s novým oddělením čítárny, kam mohou přivést své rodiče na skvělou kávu. Začátkem dubna se s knihovnou přišlo seznámit dalších 15 dětí z březinské školky.

Po těchto milých návštěvách si děti cestu do knihovny nacházejí stále snadněji.

V dubnu proběhlo v zasedací místnosti městyse také metodické školení neprofesionálních knihovníků z okolí. Pod vedením naší okresní metodičky paní Heleny Jalové se sešli knihovníci z knihoven Bukovina, Bukovinka, Habrůvka, Kotvrdovice, Krasová a Křtiny.

Poslední velkou akcí knihovny byla přednáška Příběh Titaniku s níž přijela lektorka a spisovatelka Dana Šimková. Milá paní v kapitánské čepici přivítala na palubě všechny posluchače. Tragickou událost jsme si prošli od postavení a vyplutí zaoceánské lodi, přes příběhy jednotlivých pasažérů a členů posádky, až po závěr, kdy záchranná loď vytahovala z vody všechny přeživší. Mrazivé vyprávění podtrhovaly záběry ze slavného filmu Jamese Camerona a autentická videa z dokumentů.

V květnu navštívili naši knihovnu dva známí čeští autoři. Autorka dětských knih a komixů paní Klára Smolíková seznámila děti s tvorbou komixů. Děti z družiny navštívily knihovnu, z Bidýlka poslouchaly a také trochu samy tvořily příběh o Hradě Bradě. Autorku doprovázel manžel Jiří Walker Procházka, tvůrce sci-fi a fantasy literatury. Navštívil devátáky se svojí přednáškou „Průlet fantastickými světy“.

Vedle těchto velkých akcí probíhají i další maličké, ale přece důležité akce. Například návštěvy skautů nebo metodické porady pro neprofesionální knihovníky z regionu nebo profesionální metodičky z Jihomoravského kraje.

Z dotačního programu Jihomoravského kraje byly zakoupeny elektronické čtečky knih, které již brzy budou k zapůjčení pro čtenáře. Ze stejných finančních prostředků se podařilo zakoupit nové technické vybavení knihovny.

Knihovna byla oceněna diplomem „**Moderní knihovnické a informační centrum**“ a je nominovaná na titul Knihovna roku 2017 do celostátního kola za Jihomoravský kraj. Knihovnu čeká další hodnotící komise, která přijede na konci prázdnin. Bude to těžký boj, který vyvrcholí v týdně knihoven (v prvním říjnovém týdnu) v zrcadlové síni v Národní knihovně v Klementinu v Praze.

Lze říci, že během jara mám každou středu nově zapsaného uživatele. Velmi si vážím svých čtenářů, ráda pomůžu s výběrem knih. Nejvíce mě v knihovně potěší, když čtenář řekne: „Tahle kniha byla úžasná, vyberte mi znovu takovou!“ a přijde znovu s přečtenou knihou: „Vy jste mně dostala, to bylo taaak krásné!“

Knihovna ve Křtinách je. Je krásná a její fond se rozrůstá. Když budete mít své čtenářské přání, udělám vše pro to, abych Vám je pomohla splnit.

Těším se na Vás každou středu od 15:00 do 18:00.

P.S. Knihovna nabízí k zapůjčení i společenské hry a audioknihy!

Marie Pařilová, Knihovnice

O hradě Bradě s Klárou Smolíkovou

- o -

Konec dobrý, všechno dobré aneb jak jsme přišli o tradici

Křtiny jsou známy tím, že mají velké množství spolků a jejich členů - dokonce jsou díky tomu zapsány v české knize rekordů. Bohatá spolková činnost se projevuje spoustou akcí, z nichž mnohé jsou akcemi tradičními, ať už historickými nebo novodobými. Akcí, která měla pěkně našlápnuto stát se ve Křtinách tradiční, byla účast v soutěži Vesnice roku. Vždyť šesté hostování v této soutěži svědčí o tom, že to Křtiňáky musí doopravdy bavit. A jak vlastně došlo k tomu, že tato naše nová tradice nebude dál pokračovat?

Přihodilo se to následovně: Po loňské páté soutěžní účasti bylo hodně lidí na vážkách, zda opět podat přihlášku do soutěže. Nebyla za tím nechuť soutěžit, spíš jakási únava a ozývaly se hlasy, zda si nedát alespoň rok pauzu a trochu se vzpamatovat. Nakonec převážilo nadšení a padlo rozhodnutí, znovu to zkusit. Vždyť v téměř každé z deseti hodnocených oblastí došlo k nějaké změně, k nějakému posunu a opět máme co zajímavého komisi nabídnout. Ve stanoveném termínu byla tedy odeslána přihláška a mohlo se začít s přípravami na prezentaci obce před komisí. Termín návštěvy hodnotící komise byl stanoven na čtvrtek před Velkou poutí - super, komise uvidí, jak to u nás o pouti vypadá. Zbývalo naplánovat, jak zužitkovat dvě hodiny, které ve Křtinách komisaři stráví, aby výsledný mix byl výživný, chutný, lahodící oku a nezanechal žádný nepříjemný „ocásek“ na patře. Vsadili jsme na to, že v jednoduchosti je síla - tedy stručně, jasně, výstižně.

Začátek návštěvy proběhl opět na úřadu městysu - seznámit komisi se strategickými dokumenty, připravovanými projekty, odpadovým hospodářstvím v obci. Protože v budově se nachází i knihovna, bylo nutno předvést i knihovnu. Kdo z vás ji v poslední době navštívil, určitě ví, že je opravdu čím se chlubit, zvláště poslední novinka - čtenářské Bidýlko - vyvolává

oprávněný obdiv. Role průvodců komise se zhostili pan starosta a pan zastupitel Švenda (poprvé i v roli kronikáře). Prohlídka pokračovala dál návštěvou školy a nového víceúčelového hřiště, v té době právě dokončeného. Následovala prohlídka zeleného hřiště na malou kopanou, zámeckého parku a Zámku. Po návštěvě Zámku roli průvodce komise kostelem převzal mons. Jan Peňáz, který vzbudil svým výkladem pravé nadšení. Dvě hodiny téměř uplynuly a před komisí byla poslední z křtinských zastávek a to Spolkový dům. Klub seniorů připravil pohoštění, které určitě uběhaným komisařům přišlo vhod. Členové spolků nachystali výstavu z akcí, které se ve Křtinách během roku konají. Členky Křtinské chasy vytáhly další eso z letošního soutěžního rukávu - návrh obnoveného kroje. Třešničkou na dortu bylo představení křtinského spolkového rekordu.

Hodiny dotikaly, dvě hodiny uplynuly a komise odjela. Na verdikt tentokrát nebylo nutno čekat dlouho, vyhlášení výsledků se konalo hned druhý den v Rudce. Na vyhlášení jsme přijeli pozdě. Brněnské silnice se v páteční odpoledne staly téměř neprostupnými a když se k časové ztrátě připočítal čas strávený na několika objížďkách, dalo to dohromady právě tu půl hodinu, o kterou jsme se opozdili. Mohu vás uklidnit, nezpůsobili jsme naštěstí ostudu minimálně v krajském měřítku, neboť pan krajský radní, který měl být vyhlásování přítomen a na kterého se čekalo, přichvátal ještě asi půl hodiny po nás. Začalo vyhlásování krajského krajáče, zlaté cihly, zvláštní ocenění - Křtiny pořád nic - z části také proto, že jsme letos do krajáče žádné jídlo nepřihlásili a nepřihlásili jsme ani žádnou stavbu. Pak byly na řadě diplomy - tady se na Křtiny štěstí usmálo (no štěstí - spíš mínění komisařů) - Křtiny získaly diplom za moderní knihovnické a informační služby. Vyhlásování mířilo k udělení nejvyšších ocenění - barevných stuh. Modrá a bílá nám byly zapovězeny. Získali jsme je již dříve a ještě neuplynula doba, po které je opět stejnou stuhu možno získat. Ve hře zůstávaly stuhy tři (zelená, oranžová a zlatá). Zelená - nic, oranžová - také nic. Zbývalo nejvyšší ocenění - zlatá stuha pro vítěze letošního krajského kola. A zlatou stuhu získává ... městys Křtiny! Jejda, „tak letos jsme to opravdu nečekali“. Nadšení bylo samozřejmě obrovské.

A tak došlo k tomu, že jsme přišli o naši novou tradici. Obec, která získá zlatou stuhu v krajském kole, nemůže následujících 10 let soutěžit. Přišli jsme o tradici, ale získali jsme zlatou.

Nesmutněte – vítězství v krajském kole s sebou přináší možnost užít si ještě „derniéru“ v soutěži. Je jí účast v celostátním kole. Komise k nám zavítá v prvním zářijovém týdnu. Křtiny budou mít tentokrát 4 hodiny na to, aby přesvědčily komisi o tom, že jsme

Anita Ruby

ŠKOLA

Absolventský večer

V pátek 16. 6. 2017 se konal v prostorách křtinského zámku tradiční

Absolventský večer žáků 9. třídy. Během večera postupně vystoupili žáci ve dvou vstupech na téma "Hříšný tanec", dále žáci tanečního oboru ZUŠ Adamov a žáci zájmového kroužku závodního aerobiku. Vrcholem programu pak bylo slavnostní šerpování vycházejících žáků starostou

městyse a vystoupení žáků 9. třídy, při němž ve své řeči zhodnotili svou školní docházku a prezentovali vlastní video z prostředí budovy školy. K příjemné náladě přispěla i hudba MelodyMusic k tanci a také bohatá tombola. Děkujeme ŠLP Křtiny za poskytnutí prostor ke konání Absolventského večera a také všem sponzorům, kteří přispěli do tomboly.

RNDr. Petr Lukáš, ředitel ZŠ a MŠ Křtiny

- o -

Škola, do které chodím rád

Místní akční skupina Moravský kras, z. s., vyhlásila pro žáky z ORP Blansko literární a výtvarnou soutěž na téma "Škola, do které chodím rád". Žáci ZŠ a MŠ Křtiny zde dosáhli výrazných úspěchů. V literární části soutěže se žákyně 5. třídy **Tereza Machátová** umístila

v kategorii 4. - 6. třída na 2. místě a žákyně 7. třídy **Natálie Ruby** v kategorii 7. - 9. třída obsadila 2. - 3. místo. Ve výtvarné soutěži naši žáci excelovali. V kategorii 4. - 6. třída (kolektivní práce) obsadila 6. třída **1. místo** a 5. třída **3. místo**. Vernisáž výstavy "Škola, do které chodím rád", se uskutečnila v Galerii města Blanska dne 19. 6. 2017, kde byly autorům vítězných prací předány ceny.

RNDr. Petr Lukáš, ředitel ZŠ a MŠ Křtiny

Den prevence a první pomoci

Dne 26. 6. 2017 proběhl na ZŠ a MŠ Křtiny Den prevence a první pomoci. Žáci 8. ročníku, kteří se během školního roku v hodinách přírodopisu učili o lidském těle a získávali dovednosti při poskytování první

pomoci, předávali tyto získané poznatky svým mladším spolužákům na stanovištích, improvizovaných místech poskytování předlékařské první pomoci. Zde se žáci dozvěděli a také prakticky vyzkoušeli, jak postupovat při volání Rychlé zdravotnické pomoci, jak ošetřit popálení a opaření, jak postupovat při odstranění přísátého klíštěte, jak zastavit krvá-

cení, jak ošetřit zlomeninu, jak postupovat při otravě houbami či léky, jak dát zraněného do stabilizované polohy. Jedno stanoviště bylo věnováno škodlivým účinkům kouření a dalších návykových látek. Všichni žáci školy si tak před nadcházejícími prázdninami zopakovali důležité informace, které mohou vést k ochraně a záchraně lidského života.

Mgr. Petr Zouhar, pedagog

- o -

Žákovská ekologická konference

Dne 22. 6. 2017 se konal již čtvrtý ročník Žákovské ekologické konference, kterou pořádá naše škola v rámci regionálního sdružení škol Cirsium a škol, které jsou členy Klubu ekologické výchovy.

V rámci Letošního ročníku zaznělo na konferenci celkem 11 příspěvků z 5 škol (ZŠ a MŠ Křtiny, ZŠ a MŠ Lipovec, ZŠ Jedovnice, ZŠ a MŠ Ostrov u Macochy a ZŠ TGM Blansko).

Žáci prezentovali činnost své školy v oblasti environmentální výchovy. Naši školu prezentovaly čtyři práce. První prací byla prezentace žáka 3. třídy Ondřeje Rady "*Křtinský potok*". Další tři práce byly ukázkou ze Závěrečného opakování žáků 9. třídy na téma "*Křtiny a jeho okolí*". Sylvia Tenková a Dalibor Kříčka prezentovali práci "*Původní a nepůvodní dřeviny Arboreta Křtiny*", Barbora Opletalová a Martin Zedníček práci "*Historie Křtin*" a Tereza Pytelová s Lucií Polákovou práci "*Infrastruktura Křtin*".

Svým vystupováním žáci ukázali, že dokáží své školní vědomosti a dovednosti prezentovat před veřejností a učí se tak potřebným dovednostem do dalšího svého studijního života. Součástí programu byla také přednáška hosta konference z Pedagogické fakulty MU Brno Radka Durny, který žákům poutavou formou představil práci na téma "*Udržitelná doprava*". Poděkování patří sponzorům akce ŠLP Masarykův les, Klub ekologické výchovy Praha a MAS Moravský kras.

RNDr. Petr Lukáš, ředitel ZŠ a MŠ Křtiny

- o -

Sportovní miniolympiáda žáků

Dne 29. 6. 2017 se na zrekonstruovaném areálu ZŠ a MŠ Křtiny uskutečnil „Sportovní den“. Společně s našimi žáky se ho zúčastnili žáci ZŠ Bukovina a ZŠ a MŠ Březina. Žáci byli rozděleni do čtyř kategorií – mladší děvčata, starší děvčata, mladší chlapci a starší chlapci. Soutěžilo se ve čtyřech disciplínách – sprint, hod, skok a vytrvalostní běh. Rozdalo se celkem 48 diplomů, z nichž žáci naší školy získali 26 (9 x 1. místo, 10 x druhé místo, 7 x třetí místo). Našimi nejúspěšnějšími závodníky byli Filip Mikš, Klára Pohlová a Linda Košábková.

Sportovní den si užili i ti, kteří nejsou milovníky atletiky. Na malém hřišti si všichni zacvičili aerobik a zumbu. Mnozí jistě také ocenili možnost nákupu občerstvení z místní cukrárny. Tento den byl příjemným zakončením školního roku.

Mgr. Ivana Dostálová, učitelka 1. stupně ZŠ

Na rozloučení...

Od 1. srpna 2017 jsem jmenován farářem v Novém Veselí na okrese Žďár nad Sázavou s dojížděním do Bohdalova. Budu sloužit v kostele, na který jsme se každé nedělní ráno jako malí dívali, když jsme na závěr peší cesty ze Slavkovic sestupovali z kopce nad Jamami do našeho farního kostelíčka.

Před 9 roky jsem se stal křtinským občanem a jako farář jsem dostal na starost ohromný kostel zvenku pokrytý mědí a nádherně natřený. Panu děkanovi Tomáši Prnkovi za to říkám upřímně Pán Bůh zaplať jménem svým, jménem vašim i jménem poutníků. Křtinský poutní mariánský chrám už v minulosti zářil do celého okolí svou vyjímečností. Když ještě na většině domů byly šindele, někde i došky, na našem kostele už byla břidlice a před sto lety na věži dokonce i měď. Proto je pochopitelné, že jsem se snažil, aby náš kostel byl vyjímečný i uvnitř, aby to v něm bylo trochu jiné než v ostatních budovách církevních i necírkevních.

Na každé schůzi, na každém společenském setkání jsou osloveny nejprve dámy a pak pánové. Je to v pořádku, ženě patří úcta po celém světě. V jamském kostele nám pan farář však říkal: Bratři a sestry. Proč bychom se museli přizpůsobovat občanským zvyklostem, když v Bibli čteme, že byl nejprve stvořen muž a pak žena. Je pravda, že maminka je každému člověku osobou nejmilejší, ale všichni potřebujeme rodinu: tatínka i maminku. Proto i ve mších svatých za rodiče jsem vždycky psal nejprve jméno tatínka či dědečka, a až po něm manželku – maminku či babičku. Opravdu to v kostele nemusí být jako na schůzi, kdy každý předseda nejprve přivítá sestry a pak bratry.

Ke kostelu patří i škola, ta první křtinská byla na faře, později na Pusté straně až přes střed obce doputovala úplně na vrchol strany protější. V kostele to nemusí být jako ve škole, i když více znalostí neuškodí nikomu. Ve školách jsou dnes třídy pro vyučování a třídy pro družinu. Je to v pořádku, děti se potřebují pobavit a proběhnout, aby si odpočaly. Snažil jsem se, aby to se v kostele nebylo jako v družině. Farníci i občané se mají družit, sdružovat – a Křtinské spolky v tom mohou být vzorem celému kraji – ale v domě Božím to má být jiné. Samozřejmě nic nenamítám proti pobíhání malých dětí, ty v kostele všichni vidíme rádi. A choďte s nimi už od malička a nemusí to být jen pěšky, jako tenkrát do Jam.

Kostel je dům modlitby. Pan farář v Jamách začínal každou neděli slovy: Prosím vás, abyste se se mnou nábožně pomodlili. I já jsem vás zval, moji bratři a sestry, abyste se se mnou modlili – za naši farnost, za náš městys, za naše živé i zemřelé. Mnohokrát mě žádali i lidé zdaleka, abych se pomodlil za jejich nemocné nebo jinak zkoušené přátele. Na poutním místě je takřka povinností vyhovět takové prosbě. A v mariánském kostele – a nejen tam – je ideální modlitbou růženec. Jsem rád, že jsem se ho až na pár výjimek nikdy nemodlil sám. Podařilo se také zviditelnit (vlastně zeslyšitelnit) Křtiny po celé republice tím, že se naše farnost pravidelně modlí růženec na Rádiu Proglas.

Děkuji panu starostovi za článek v minulém Zpravodaji, ve kterém nám objasnil, co to znamená pasportizovaná a nepasportizovaná cesta. Popsal všechny starosti, které mívají starostové, když se tyto dva pojmy přehodí. Se stejnou bolestí

se setkáváme i my kněží: Běžně po nás chtějí, co vidí jinde, i když neodpovídá biblickému, uklidňujícímu a modlitebnímu poslání kostela.

Opravdu nelze říkat manželský slib jinak, než jak jej vyhlásil Pán Ježíš, a není možné měnit svatební obřady, které se v církvi už po staletí užívají. Stejně tak je dáno, jaká hudba se hodí anebo nehodí k pohřebním či jiným obřadům.

Opravdu je v kostele potřeba dbát na klid a usebranost (a muži od 3 let výše také na smeknutí čepice i cyklistického šátku), ačkoli se tolik návštěvníků tak rádo hlasitě baví. Občas i v cizím jazyce. Naše české rčení však zní trochu jinak: Bylo tam тихо jako v kostele.

Opravdu je nutné, aby tím hlavním v domě Božím byla bohoslužba a osobní i společná modlitba a ne jen představení, po kterém zatleskáme lidem, kteří je předvedli.

V modlitbě se snažíme Bohu něco říci, především litovat, děkovat a svěřovat. To jsou její hlavní body. I já lituji a prosím Boha i vás za odpuštění, pokud jsem někoho za těch 9 let zklamal. I já děkuji Bohu a Matce jeho Syna za milost služby v její blízkosti a vám všem za každou pomoc a spolupráci. I já svěřuji do Božího milosrdenství a ochrany Panny Marie sebe i všechny své farnosti. Naše křtinská byla mou desátou. Všem, kdo v ní bydlí a pracují, všem v penzionu i všem poutníkům sem přicházejícím přeji vše dobré. A křtinské chaze přeji, ať se letošní i další hody podaří. A žehnám všem svým farnostem – minulým, současným i budoucím. Kéž Bůh dá, abychom se jednou sešli v jeho království, protože „každý z nás na této zemi poutníkem je k věčnosti“.

Mons. Jan Peňáz, křtinský farář 2008 – 2017, kněz poutník

- 0 -

Tři třetiny

(článek z roku 2008)

„Děti, neříkejte nikdy větší a menší polovička. pokud je to polovička, musí být ta první stejně velká jako ta druhá. Marně však vám to vysvětluji, stejně to větší polovička z vás nepochopí.“

Omlouvám se za tento satirický úvod, který používám k vysvětlení různosti třetin. Ty tři v hokejovém zápase nejsou nikdy stejné kvůli střídání a trestání. Stejně tak nejsou stejné třetiny ve farnosti, která se musí vypořádat s přeložením svého duchovního pastýře. Tato situace nastala i pro naše tři farnosti (Velké Meziříčí, Netín, Bory na okr.Žďár n.S.), protože od září 2008 ode mně diecéze očekává službu Božímu lidu v jiné farnosti (Křtiny). A já to беру jako Boží vůli, povzbuzen slovem Božím, které se četlo právě v den, kdy mi to bylo úředně sděleno: Nemyslet na věci lidské, ale Boží! (Mk 8,13) O změnu jsem nežádal ale ani jsem se novému pověření nebránil. Dostal jsem čas na rozmyšlenou a ten jsem se snažil prožít v modlitbě a prosbách o dary Ducha svatého pro sebe i své představené, kterým jsem při svěcení slíbil poslušnost.

Ve farnosti, kterou změna postihne, je třetina lidí, kteří ji přijmou s velkou lítostí. Je tomu tak i nás. Do Meziříčí jsem byl jmenován 18. 5. 1990 a byl to druhý jmenovací dekret, který otec biskup Vojtěch podepsal (prvním bylo jmenování generálního vikáře). Za těch 18 let jsme si pochopitelně na sebe zvykli. Ochotně jste mi pomáhali a nepřestávám být vděčný za vše, co jste udělali z lásky k církvi, pro slávu Boží ale také mně pro radost.

Druhá třetina lidí si oddechne. V každé farnosti jsou pochopitelně lidé, kterým farář „nesedne“ a není to ani jejich ani jeho vina. Proto jsem byl rád, že zde byl(i) se mnou

vždycky kaplan(i) a že farníci měli možnost si vybrat. Proto se předem oznamovalo, co kdo bude dělat, a pokud ráno nepřišlo hlášení o náhlém onemocnění některého kněze v děkanství i mimo ně, tak se to neměnilo.

Třetí třetina jsou lidé, kteří vždycky půjdou se svým duchovním pastýřem, protože jsou pevně přesvědčeni, že každý kněz, ať je mladý nebo starý, ať chodí v černém nebo v krata-sech, ať zpívá nebo bručí, chce vést svěřené ovečky k Dobrému Pastýři Kristu.

Na třetí třetině vždycky záleží, nejen v hokeji, ale i ve farnosti. Moc bych si přál, aby ta třetí byla ve všech našich třech farnostech ta nejsilnější.

Toto jsem napsal do městských novin ve Velkém Meziříčí, odkud jsem se před 9 lety stěhoval do Křtin. Nejprve jsem to řekl v kapli v Mostišťích při kázání. V sakristii mně pak desetiletý ministrant Stanislav řekl: „Pane děkan, já su ta třetí třetina. Budu ministrovat dál.“

Aleluja.

Jan Peňáz

- 0 -

Poučení není nikdy dost

Bylo horké čtvrteční odpoledne. Sváteční bohoslužba Božího těla v Bukovince právě skončila a muzikanti se usadili v salonku tamní hospody Rakovec, aby sylažili hrdla, vysušená hudební produkci. K vedlejšímu stolu se přišel osvěžit i pan Mons. Peňáz, který zrovna včera oznámil, že od srpna nastupuje službu v Novém Veselí. Věren svému odmítavému postoji k alkoholu odmítl nabídnutou skleničku Becherovky a spokojil se s limonádou.

Nedalo mi to a přisedl jsem k němu: *"Pane faráři, mám Vám blahopřát nebo kondolovat?"*, zněla moje otázka. *"Obojí"*, odpověděl, *"odcházím z krásného místa a vrátím se do svého rodného kraje"*.

Chvilí jsme to probírali, až se řeč stočila na jeho předchůdce. *"Kolikátý v pořadí jste u nás vlastně byl"*, ptám se. *"Dvanáctý"*, zněla pohotová odpověď, měřeno samozřejmě od zrušení kláštera v roce 1783, kdy sloužil (už od roku 1780) na zdejší faře první duchovní správce, nepodléhající zaniklému zábrdovickému opatství, Karel Ptáček. Předtím se zde během dvou staletí vystřídalo v roli faráře asi třicet premonstrátů, ale to byla jiná doba a co bylo ještě dřív, to už se ví jen tam nahoře.

"Takže Váš nástupce bude třináctý. To mu raději ani neříkejte, aby nám neutekl", meditoval jsem nahlas. *"Kdepak"*, rozesmál se, *"my kněží se na to díváme jinak, po latinsky. Pro staré Římany byla nešťastným číslem sedmnáctka. A víte proč? Protože sedmnáct se římskými číslicemi píše XVII. Oni si to trochu přeskládali a vzniklo jim VIXI, neboli 'žil jsem'. Což znamená, že už nežiju. A báli se toho minulého času."*

To jsem tedy nevěděl. Jak se píše římsky sedmnáct, ví každý tarokář, ale neříkejte mi, že jste věděli, proč se staří Římané báli zrovna sedmnáctky.

Panu Mons. Peňázovi přeju mnoho štěstí v nové farnosti a jeho nástupci u nás, aby i on vnímal tu svou třináctku po latinsky.

Petr Švenda

Ocenění našich seniorů

Před uzávěrkou jarního čísla Zpravodaje přišlo do redakce několik příspěvků, které jejich autoři nazvali shodně "Příspěvek do zpravodaje". Nedopatřením se tak stalo, že jeden z nich uvízl přehlédnut v redakční poště. Tuto chybu nyní napravujeme a našim seniorům se dodatečně omlouváme.

Klub seniorů byl ve Křtinách založen 2. října 2011. Působí pod křtinskými spolky a v současné době má 60 členů. Členové se aktivně účastní a pomáhají i při akcích ostatních spolků.

Pořádají jarmarky, přednášky na zdravotní a jiná témata. Zdařilé jsou akce oslav MDŽ, Dne seniorů i účasti na krajských slavnostech. Oblíbené jsou vycházky do okolí a zájezdy po ČR i zahraničí.

Úspěšné byly 4 turnusy výuky počítačových dovedností s místní školou. Na naše akce zveme i ostatní občany Křtin a na některé zveme i seniory okolních vesnic.

To jen ve zkratce o naší činnosti, která byla koncem minulého roku oceněna Pamětním listem Úřadu vlády České republiky. Velmi si tohoto ocenění vážíme a věříme, že přispěje k rozhodnutí ostatních seniorů městysu zapojit se aktivně do naší činnosti.

Urbánek Miroslav, předseda

Úřad vlády České republiky

Pamětní list

pro účastníka soutěže o Cenu Rady vlády pro seniory a stárnutí populace 2016

KLUB SENIORŮ VE KŘTINÁCH

v kategorii **KOLEKTIV**

Mgr. Michaela Marksová
ministryně práce a sociálních věcí
předsedkyně Rady vlády pro seniory
a stárnutí populace

Brno, 3. října 2016

Předhodový sklípek

Za sychravého večera, v pátek 7. dubna 2017, se osm členů chasy vydalo na cestu do Nechor, kde nám novomanželé Pindákovi zařídili ochutnávku vín u Marka Pšovského, od kterého již tradičně odebíráme víno na Křtinské hody. V Nechorách se k nám připojil Štefan a očekávaná ochutnávka mohla začít. Napřed nás Marek Vzal do sklepa, kde jsme ochutnali mnoho druhů vína a vyslechli si zajímavé a zábavné historky z vinařského prostředí. Co Vám budu povídat, pilo se, zpívalo, jedlo, zkrátka jsme se dobře bavili. Každý si mezi víny našel to, co mu chutná, a to nejlepší vybereme pro Vás na Křtinské hody!

Karel Kocman

- 0 -

Tradiční hasičská pouť ve Křtinách

16. hasičská pouť v moravském poutním místě Křtiny se uskutečnila v neděli 30. 4. 2017. V průběhu doby se stala největším setkáním hasičů a jejich příznivců na jižní Moravě. K uctění památky zakladatele hasičských poutí ve Křtinách, panu děkanu Tomáši Prnkovi, byla hasiči ráno v ambitu u pamětní desky od občanů položena kytice. K registraci se dostavili zástupci 39-ti SDH se 340 hasiči z Jihomoravského kraje i z kraje Vysočina. Průvod ze křtinského koupaliště městysem vedly za historickou koněspřežní stříkačkou z SDH Kanice taženou koňmi mažoretky Hvězdíčky z Rosic, za doprovodu dechové hudby Sivická kapela a dále četa 12 praporečníků s hasičskými zástavami, pěší zástupci sborů s tabulemi

s názvy sborů, za nimi historická a zásahová hasičská vozidla. Průvod čítal téměř čtyři desítky vozidel. V průběhu průvodu komentátor stručně seznámil s historií jednotlivých zúčastněných hasičských sborů. Za vyzvánění zvonů vešli hasiči v procesí za Mons. Mgr. Janem Peňázem, R.D. Mgr. Pavlem Rostislavem Novotným, O.Praem., a trvalým jáhnem Vladimírem Večeřou, z farnosti Zbraslav, do chrámu Jména Panny Marie. V úvodu slavnostní mše přivítal páter Novotný všechny hasiče – zástupce SH ČMS, ČHJ, MHJ, HZS ČR i zástupce podnikových hasičů. Vzpomněl na zemřelé bratry, mj. Libora Procházku, dřívějšího starostu sboru v Babicích nad Svitavou a významné osobnosti hasičského hnutí i regionu, např. děkana Tomáše Prnku, Jana Červinku z Hodějic, Tita Kršku, JUDr. Miroslava Řepiského atd. Slavnostní mše svatá byla sloužená k patronu hasičů, sv. Floriánu. Na závěr byl požehnán nový votivní obraz sv. Floriána, který bude umístěn v ambitech poutního kostela Panny Marie Křtinské. Po mši se slavnostní průvod vydal před budovu úřadu městysu Křtiny, kde po minutě ticha za zemřelé hasiče přivítal starosta městysu Křtiny pan František Novotný významné hasiče a hosty.

Mezi nejvýznamější hosty patřil hejtman Jihomoravského kraje JUDr. Bohumil Šimek a jeho náměstek Martin Maleček. Následovaly zdravice hostů, které uvedl hejtman Jihomoravského kraje JUDr. Bohumil Šimek. Shromáždění dále pozdravil ředitel HZS Jihomoravského kraje plk. Ing. Jiří Pelikán, senátorka Ing. Jaromíra Vítková, poslanec Parlamentu ČR pan Jiří Mihola a poslanec Parlamentu ČR Ing. arch. Jaroslav Klaška, prezident MHJ Zdeněk Milan a starostka KSH Jihomoravského kraje Bc. Zdenka Jandová. Po projevech následovalo žehnání vozidel pořízených v roce 2016, a to DA-L1Z Iveco SDH Kanice, DA-L1T VW Transporter SDH Račice a DA-L1Z Ford Transit SDH Zbraslav. Následně náměstí roztančily mažoretky Hvězdičky z Rosic, zasloužený potlesk sklidil i tým přípravky MiniStars. Na závěr oficiálního programu promluvil k poutníkům Mons. Jan Peňáz a pozval na 17. hasičskou pouť 29. dubna 2018. Hasiči i četní diváci následně shlédli vystoupení SDH Kanice a SDH Bukovina s názvem „Mladí hasiči hasí“. Na závěr programu pro diváky proběhlo defilé hasičů – jak šel čas. Mezery mezi jednotlivými ukázkami vyplňovala Sivická kapela.

Před poutním kostelem byla vystavena historická technika. Před budovou úřadu byl stánek s Hasíkem pro děti a na náměstí před kostelem stánek spolku Svatý Florián – Dobrovolní hasiči roku.

Při příležitosti této hasičské pouti byla vydána pohlednice s razítkem se symbolem patrona hasičů a s textem „Hasičská pouť Křtiny – jeden za všechny a všichni za jednoho“, které bylo vyrobeno podle původního razítka SDH Křtiny.

Organizaci celé slavnosti zajišťovali vzorně hasiči z SDH Křtiny, Bukovina, Babice nad Svitavou, Kanice a Habrůvka. O pitný režim, včetně naplnění žaludků účastníků pouti se mimo místní restaurace U Farlíků starali hasiči z SDH Sívce a Bukovina se svou polní kuchyní s gulášem či cigárkou z udírny. Děk patří všem organizátorům a sponzorům této slavnosti.

Ing. Vladimír Kalivoda, Mgr. David Dvořáček,

foto: JMK a Jiří Messner

Májová vycházka a pozorování jarní přírody.

Blíží se nám neúprosně uzávěrka Zpravodaje, začínají vrcholit přípravy na tábor, senoseč máme přede dveřmi a já se, jako vždy, potýkám s tou strašnou nechuť sednout si chvíli k počítači a splnit úkol, který jsem si dala. Sama sobě. Naše babička vždycky říkala: „Když člověk nechce, tak to je horší, jako když nemůže“. Moje zlatá babičko, zase jsi mě musela popostrčit. Něco nás musí hnát dopředu. Láska, touha, poznání? V době mého produktivního života byl počítač spolehlivým kamarádem, ale to jsem v naší krásné počítačové pracovně měla na kalendáři napsáno: "Práce, povinnost, zodpovědnost". Je fakt, že dnes mě k tomu psaní přivedla upřímná radost ze Zlaté stuhý a vesnice roku a také touha poděkovat našemu pionýrskému vedení. Dělalí jsme tábory ne za každou cenu, ale za směšnou cenu. A proto to bylo všechno tak krásné. Ono to nějak strašně běží a můj oddíl Fagus, který se mnou Objevoval les část I. dnes určitě objevuje zase jiné věci, ale jejich schránky v mém počítači se neplní tím smysluplným pozorováním, ale nastupují další vnoučata a jejich kamarádi. A já pozorování zapisuji do sešitu, ale spíš se nechci naučit velké počítačové obratnosti mých juniorů.

Žijeme v nádherné krajině. Kolem dokola jsou památníčky Lesnického Slavína i další zajímavosti, takže ujít týdně aspoň 10 km, přečíst týdně aspoň jednu knížku a o ní si vyprávět nebo zahrát divadlo by mělo být přirozenou dětskou samozřejmostí. Příroda patří nám všem, ale jen to co známe, milujeme. Všechno krásné máme na dosah ruky a třeba hned za domem. Jen naučit se chodit s otevřenýma očima a uvědomit si, že účelem vzdělání není mysl naplňovat, ale otevřít ji. V sadu je za domem aspoň osm druhů lipnicovitých a to co tam při senoseči tak krásně voní je tomka vonná. Z ptáčků můžeme pozorovat nejenom kosáky, vrabčáky, zvonka, sýkorky, ale i červenka je náš kamarád. Stačí zajít k rybníčku a seznámit se se všemi těmi potápníky, vodoměrkami a uvědomovat si, kdo je na vrcholu potravního řetězce. Ptáky sledují děti na třech místech - na Hájovně pod Krkavčí skálou v k.ú. Habrůvka, v Bukovině děti u Jany a já u nás ve Křtinách (dost za nimi pokulhávám). Chtěli bychom na stejných místech provádět i měření srážek, až se trochu finančně zajistíme. Zatím používáme výsledky Křtinských měření, která nám dává k dispozici náš obětavý soused Jirka Ševčík. Máme letos zajímavé nálezy z vycházek v říši hub (Kačenku českou, Ucháč obrovský a Chorošovec sírový a když kvetly sasanky ukazovali jsme si nevelké pohárky Hlízenky sasankové).

Z motýlů jsme viděli babočku sířkovanou, přástevníka medvědího, kterého junioři překřtili na „sviňu škodolibou“, a mého osudového martináče bukového. Z brouků je to majka fialová, chrobák velký, klikoroh borový.

Děti, které mají možnost více pobývat v lese a přírodě vůbec, jsou učenlivější, klidnější, veselejší, zdravější a dosahují lepších školních výsledků. Aktivní pobyt v lese a pohled do zelené barvy bystří a zlepšuje zrak. Posiluje nervovou soustavu dýchací, oběhový a imunitní systém. Uklidňuje a upravuje psychiku člověka. Les to je prostě nejlepší přítel člověka. Myslím si, že májová vycházka se letos vydařila nejenom počasím, ale i spojením „Fagusáků“ s širší občanskou veřejností. Pro mne byla výzvou. Chtěla bych s vnoučaty vylézt nejenom na Kriváň, ale slézt i do Rudického propadání.

Lída Boháčková

- o -

Hody 2017

Pomalu se nám blíží srpen 2017, a s ním i tradiční křtinské hody! Letos bychom chtěli uskutečnit pár nápadů z minula, které trochu pozmění jejich zažitý průběh. Na malých křtinských hodech „Hodičkách“ jsme měli velmi dobré ohlasy při zvaní po dědině, které proběhlo o týden dříve, než samotné hody. Bylo více času na to, dát si s Vámi skleničku, povykládat si, a proto budeme tento rok zvat na hody již v neděli 13. srpna odpoledne. Další věc, kterou jsme si vyzkoušeli už loni je ruční stavění máje, která bude asi o něco menší, než když se stavěla mechanickou rukou, ale věříme, že pro všechny to bude zajímavější. Díky tomu, že zvaní proběhne už o týden dřív, v hodový den (19. srpna) dopoledne proběhne hodová mše svatá, na kterou jste všichni srdečně zváni. Držte nám prosím palce, ať se vše povede jak má a přijďte se na nás podívat.

Adéla Matušková a Karel Kocman,
hlavní stárci letošních hodů

Sokolské okénko

Jaro je za námi, léto v plném proudu, je tedy čas na malé ohlédnutí. Letošní sezona zimního cvičení byla již čtvrtá v pořadí, jsme rádi jak za velký zájem dětí, tak kolektiv cvičitelů, který se ustálil v sestavě Kamča Drápelová, Laco Belányi, Štefan Pindák a Radek Brzobohatý. Často se také účastnil i Lukáš Gregor a Pepík Zouhar, kterým patří také velký dík za čas a energii, kterou dětem věnovali. Sestava se to zdá velká, nicméně vzhledem k stávajícímu stavu 2 družstev a dvou tréninkových dnů v týdnu – neváhejte a přidejte se k nám, byť třeba na občasnou výpomoc. Cvičitelé cvičí spolu s dětmi, jaké to tedy vítané protažení po celodenním shonu či sezení. Sezona byla zakončena již tradičním výletem – tentokrát do Podyjí. Akce to byla nad míru vydařená, o tom však na jiném místě zpravodaje.

Sokol chytá pytláka III

Tak letos jsme ho nechytili... Bohužel jsme na jaře byli konfrontováni ze situací, kdy pan Staniček, majitel areálu u Pytláka, své zařízení ani neprodal, ani nepronajal (jak nám v lonském roce avizoval), ale prostě ho zavřel. Dohoda možná nebyla, okolní zařízení podobného typu v dosahu byla zamluvena (Kaprálův mlýn) či dražšího ražení (Baldovec), tak jsme zvolili oddechovou variantu v podobě procházky po Propadání, návštěvě arboreta a zakončení v lomu u táboráku. Tato varianta však bohužel příliš nadšených účastníků neoslovila, takže na startu se sešli jen tři rodiny s natěšenými dětmi – všechna čest tímto rodině Šmídových, Pohlových a Honzovi Brychtovi. Zklamání bylo tedy jak na straně pořadatelů, tak i účastníků. Do budoucna nám nezbývá, než ponechat si na dva vydařené ročníky pěkné vzpomínky a v záplavě spousty jiných akcí, které v rámci Sokola pořádáme, uvolnit tento termín jiným aktivitám.

Fotbalová příprava

Starší žáci - máme za sebou první sezonu soutěže v rámci Brněnského svazu malé kopané. Pohár jsme sice nevyhráli, což se ani v již zavedené soutěži věkové kategorie 5-9 třída nedalo moc čekat. Přece jen jsme naprostí nováčci. Měli jsme však radost z toho, že díky pravidelným tréninkům i zápasům udělali naši hráči v této sezoně velký výkonnostní skok a na jaře již až na výjimky zvládli všechna utkání odehrát ve velmi vyrovnaném stylu (Babice, Habrůvka, Telnice B, Podolí). Něco vyhráli, něco prohráli či remizovali, vždy však již hra měla hlavu a patu, očima trenérů – „dá se na to už dívat“.

Mladší žáci – to je neustále rostoucí skupina mladých nadějí, převážně z řad žáků 1.-2. třídy, i mladších. Z této skupiny máme velkou radost, protože systematickou přípravou od mladých let je reálná šance na světlé zítřky křtinské kopané.

Start nové sezony na našem pěkném stadionu proběhne v úterý 5.9., bližší info na nástěnce + rozešleme stávajícím členům emailem.

Muži

V letošním roce se dá po několika letech pauzy poprvé říci, že bylo obnoveno družstvo křtinských mužů. Účastníme se Březinské ligy, ač jsou zápasy vyrovnané, bodové výsledky zatím pravda nejsou, jaké bychom si představovali. Věříme však, že díky systematickému tréninku a nadšení do hry, které ani těmto z části „starým pánům“ nechybí, se časem přinese své ovoce. Ze Křtin je nás zatím v rámci stále sestavy 5 statečných (Štefan Pindák, Pepa Zouhar, Honza Havel, Staňa Pařil, R. Brzobohatý), občas se přidá i Michal Zouhar. Ostatní hráči jsou hostující z okolních obcí či Brna.

Proto – jsi-li ze Křtin, necítíš-li se zcela star a zdraví Ti to dovolí, přidej se k nám. Přece jen, než začneme družstvo ve větší míře doplňovat hráči našich žákovských týmů, to bude ještě nějakou chvíli trvat.

Co nás ještě čeká

Fotbalový turnaj – sobota 5. 8. – 1. ročník turnaje mužů v malé kopané na zrekonstruovaném travnatém hřišti.

Fotbalové zápasy mužů v Březinské lize

(http://sokolbrezina.cz/?page_id=598)

Fotbalové turnaje dětí – rozpis bude znám v druhé půli srpna

3.ročník Cyklozávodu – neděle 10.9. – bližší info na webu Městysu v dostatečném předstihu před samotnou akcí.

Křtinská padesátka – sobota 7.10. – tentokrát ve znamení let 2007-2017, symbolizující 10. roků od obnovení pochodu.

Za Sokol Křtiny Radek Brzobohatý

Obnova křtinského kroje

Od předchozího Zpravodaje uplynulo několik měsíců a tak si vám dovoluji přinést nejnovější informace týkající se projektu obnovy křtinského kroje.

Ve spolupráci s Etnografickým ústavem Moravského zemského muzea, Jiřím Hemelíkem a částečně i s využitím místní fotodokumentace se nám podařilo sestavit ucelený návrh křtinského kroje.

V posledním období jsme podnikli badatelskou návštěvu v Etnografickém ústavu Moravského zemského muzea, konzultovali fotodokumentaci získanou od křtinských občanů s pracovníci Etnografického ústavu a také jednotlivé technické detaily krojových součástí. Dále jsme se opakovaně sešli s Jiřím Hemelíkem, který nám pomohl především s technickým a praktickým provedením kroje. Při tvorbě návrhu jsme se museli vypořádat s celou řadou nesnází. Především jsme museli myslet na praktičnost a obnovitelnost materiálů, historické podklady, cenu a skutečnost, že kroje budou nosit různí lidé (tedy co nejuniverzálnější velikost) atd.

Poté, co jsme doladili poslední technické detaily, vydali jsme se vybrat látky, krajky, nitě apod. do skladu látek v Brumovicích a koncem června jsme zadali do šití první krojový pár, který snad bude k vidění již na letošních hodech.

Pokud jde o finanční stránku, podařilo se nám získat grant z Jiho-moravského kraje, z dotačního programu *Podpora rozvoje v oblasti kultury a památkové péče v roce 2017*, ve výši 142.000,- Kč. Zároveň jsme získali další grant z Nadačního fondu společnosti Avast ve výši 50.000,- Kč. Další finanční prostředky, na podporu první fáze tohoto projektu, se rozhodl poskytnout Městys Křtiny a rovněž doufáme, že se nám podaří vybrat další peníze ve sbírce, kterou se chystáme za tímto účelem vyhlásit. Pokud tedy budete mít zájem, budeme rádi, když náš projekt tímto způsobem podpoříte. Bližší informace o sbírce se dozvíte v dalších obecních médiích, po jejím oficiálním vyhlášení.

Zároveň tímto děkujeme všem křtinským občanům, kteří nám poskytli jakékoliv materiály, jež posloužily k rozšíření našeho povědomí o křtinském hodovém dění a kroji, který se v minulosti na hodech nosil.

Za tým Obnovy křtinského kroje
Jiří Pindřák mladší

ZAPIŠTE SI

12. 8. 2017

Letní den v Arboretu Křtiny – les dětem

Místo: Arboretum Křtiny, u silnice Křtiny – Jedovnice

Čas: 12. 8. 2017 od 10.00 do 17.00 h

Program

pro děti: 14.00 - 17.00 h – 2.ročník dětské letní akademie - stezka lesní moudrosti:

1. Louka a les
2. Léčivé a jedovaté rostliny
3. Měření a odhad vzdáleností
4. Voda v krajině a v rostlinách
5. Tvoření z přírodních materiálů

Doprava: autem – parkoviště zdarma

autobusem – linka č. 201 Brno - Jedovnice, zastávka Hájovna Na Lukách

Informace: Ing. Václav Hurt – vaclav.hurt@slpkrtiny.cz

Rostislav Boháček – pionyr.krtiny@seznam.cz

Vstupné: děti 10 Kč

dospělí 30 Kč

Pořadatelé:

Mendelova
univerzita
v Brně

Školní lesní podnik
Masarykův les
Křtiny

Motto: „Změňme s dětmi pro děti náš vztah k přírodě“

Veřejné projednání nového územního plánu

Jedním z úkolů, kterými se již delší dobu intenzivně zabývá vedení obce, je příprava nového územního plánu. Platnost starého územního plánu končí a je třeba vypracovat nový plán, který bude řadu let určovat základní koncepci stavebního rozvoje Křtiny.

Proto vás zveme na veřejné projednání tohoto plánu,
které proběhne

dne 22. srpna 2017 v 17:00 v sále Společenského domu.

Zve vedení obce

Rozpis služeb stomatologické pohotovosti

Červenec

25.6.	MUDr. Kraml	Boskovice, Růžové nám. 16	733 644 499
1.7.	MUDr. Křížová	Knínice u Boskovic	516 452 808
2.7.	MUDr. Kubínová	Boskovice, Nemocnice Boskovice	516 491 263
5.7.	MUDr. Kučerová M.	Lysice, Komenského 429	516 472 460
6.7.	MUDr. Kulhánková	Křtiny, Zdrav. středisko	516 414 291
8.7.	MUDr. Kupková	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 457
9.7.	MUDr. Kutlíková	Boskovice, Růžové náměstí 2345/12	516 453 997
15.7.	MUDr. Láníková	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 456
16.7.	MUDr. Loskot	Svitávka, Hybešova 197	516 471 210
22.7.	MUDr. Lukeš	Boskovice, Smetanova 24	516 454 046
23.7.	MUDr. Mikulášková	Letovice, Mánesova 468/2	516 474 488
29.7.	MUDr. Nečasová	Blansko, ZŠ TGM, Rodkovského 2	607 812 963
30.7.	MUDr. Padalík	Boskovice, Nemocnice Boskovice	516 491 263

Srpen

5.8.	MUDr. Paděrová	Šebetov, 117	516 465 452
6.8.	MUDr. Paulíčková	Černá Hora, Zdrav. středisko	725 415 615
12.8.	MUDr. Pernicová	Boskovice, Růžové nám. 16	774 177 804
13.8.	MUDr. Pokorná M.	Blansko, Gellhornova 9	516 412 422
19.8.	MDDr. Potůček	Blansko, Pražská 1b	516 419 538
20.8.	MUDr. Roth	Ostrov, Zdrav. středisko	516 444 326
26.8.	MUDr. Řehořek	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 453
27.8.	MUDr. Řehořková	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 453

Září

2.9.	MUDr. Semrádová	Sloup, Zemspol, 221	516 435 203
3.9.	MUDr. Sládek	Velké Opatovice, nám. Míru 492	516 477 319
9.9.	MUDr. Srpová	Letovice, J. Haška 12	604 760 665
10.9.	MUDr. Staňková V.	Jedovnice, Zdrav. středisko	516 442 726
16.9.	MUDr. Stojanov	Blansko, B. Němcové 1222/15	605 184 479
17.9.	MUDr. Ševčíková B.	Blansko, Svitavská 1A	516 416 386
23.9.	MUDr. Vrtělová	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 455
24.9.	MDDr. Šméralová K.	Boskovice, Lidická 8	516 453 998
28.9.	MUDr. Štrajtová	Černá Hora, Zdrav. středisko	608 220 806
30.9.	MUDr. Šumberová	Lysice, Komenského 429	516 472 227

Říjen

1.10.	MUDr. Švendová	Křtiny, Zdrav. středisko	516 439 404
7.10.	MUDr. Tomášková	Blansko, Pražská 1b	734 177 800
8.10.	MUDr. Tomašíková	Adamov, Smetanovo nám. 327	516 446 398
14.10.	MUDr. Ševčíková R.	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454

15.10.	MUDr. Well	Adamov, Smetanovo nám. 327	516 447 605
21.10.	MUDr. Zouharová	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 450
22.10.	MUDr. Žilka	Benešov, 19	516 467 313
28.10.	MUDr. Adamová	Letovice, Masarykovo náměstí 18	516 474 018
29.10.	MUDr. Beranová	Blansko, Gellhornova 9	735 056 656

Stomatologická pohotovost je sloužena v uvedené dny na uvedené adrese od 8:00 do 13:00. Mimo výše uvedené termíny je služba zajištěna v Brně, Úrazová nemocnice, Ponávka 6, tel. 545 538 111.

Úrazová nemocnice v Brně, Ponávka 6, tel. 545 538 111 službu zajišťuje ve všední dny od 17.00 hodin do 7.00 hodin. O sobotách, nedělích a svátcích nepřetržitě 24.00 hodin.

RŮZNÉ

Portál RegionBlanensko.cz už 5 let informuje o aktuálním dění v regionu

Informační portál

Region
Blanensko

Hledáte práci v místě vašeho bydliště? Chcete si přečíst aktuální zprávy nebo naplánovat akci na víkend? Na webovém portálu www.RegionBlanensko.cz najdete vše, co o dění v regionu chcete vědět.

Portál RegionBlanensko.cz je v provozu od roku 2012 a postupně se z něj stal jeden z největších informačních webů v regionu. Denně přináší informace o všem, co se v regionu děje. Portál není zaměřený na specifické téma, proto si na něm každý najde něco zajímavého.

Největší sekci portálu jsou denně aktualizované nabídky zaměstnání a brigád na Blanensku. Firmy a personální agentury zde zadávají volné pracovní nabídky. Nejnovější nabídku míst ve vašem okolí najdete na www.regionblanensko.cz/prace.

Pořádáte kulturní akci? Využijte směle kalendáře regionálních akcí. Pozvánku můžete publikovat v přehledném seznamu událostí z celého regionu na adrese www.regionblanensko.cz/kalendar-akci/. Nejzajímavější a nejčtenější akce se automaticky zveřejní na regionální facebookové stránce, kde ji uvidí stovky fanoušků.

Portál **RegionBlanensko.cz** podporuje regionální dění a spolupracuje s řadou institucí v regionu, např. Městskou knihovnou Blansko či Oblastní charitou Blansko. Píšeme o Blanensku pro Blanensko.

Redakce RegionBlanensko.cz

Čtyřnásobná vražda u Křtin před 110 lety

U silnice ze Křtin do Jedovnic za kamenolomem před arboretem se v době první republiky a ještě několik roků po druhé světové válce nalézal na stromě u silnice plechový obraz věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje s tímto textem: **"Zde na tomto místě byli zavražděni 5. července 1907 manželé Josef a Amálie Němcovi z Ostrova a manželé Hrazdírovi z Krasové."** V roce 1946 byl obraz renovován. V rámci rozšiřování silnice v sedmdesátých letech byl starý strom odstraněn a obraz přesunut na druhou stranu silnice, na statný dub, stojící v lese asi deset metrů od silnice.

Za čtyřnásobnou vraždu jmenovaných manželských párů byli obviněni a souzeni manželé Marie a Jan Vajckornovi a jejich syn Jan z Ostrova

u Macochy. Hromadná vražda se stala v noci, mezi první a druhou hodinou ranní a objevena byla k ránu hajným Ambrosem, jenž nález nahlásil křtinským četníkům.

Zločin byl proveden ukrutným způsobem: vrahové sledovali povoz, počkali si na něj ve křoví a pak podnikli útok; oběti byly usmrceny ve spánku - nesprávně se uvádí, že v boji - nalezen byl převrácený povoz, vedle něho a pod ním jednotlivé mrtvoly s uřezanýma ušima. Vražda byla provedena sekerami a to vše k vůli 700 K.

Vrahové byli záhy vypátráni a tentýž den zajištěni. Odhaleny byly vražedné nástroje a zakrvácené oděvy v bydlíšti Vajckornů.

Po třidenním soudním zasedání a jednání byli všichni tři odsouzeni k trestu smrti. Tato vražedná událost měla i literární a písňový ohlas, který občané velmi dobře znali. Byla to kramářská píseň o 25 slokách na nápěv: *"Znám je jeden krásný zámek ..."*. Obvinění podali k rozsudkům zmateční stížnost a žádnost o milost k Jeho Císařskému Veličenstvu s tím, aby vražedníkům byl udělen přiměřený trest na svobodě. Trest smrti byl všem třem odsouzeným změněn císařskou milostí na doživotní tuhý žalář s každoročním půstem v den 6. července.

Jak Vajckorní skončili? Jan Vajckorn mladší zemřel 6. května 1911 na tuberkulosu plic v trestnici na Borech, Marie Vajckornová zemřela v ženské trestnici v Řepích 1. srpna 1916 a Jan Vajckorn starší zemřel rovněž na Borech dne 14. července 1920.

V současné době je obrázek s nápisem umístěn na pravé straně silnice směrem do Jedovnic v lese, takže jej nezasvěcený člověk v létě snadno přehlédne.

Dr. Zdeněk Opletal

Dovětek redakce:

Uvedený článek obsahuje přehledný popis oněch neblahých událostí, tak, jak se v tisku traduje již 110 let. Například v roce 1987, u příležitosti 80. výročí vraždy, vyšel v blanenském Novém životě článek popisující událost podobným způsobem. Stejně tak Blanenský deník v roce 2007 atd. Je dobře, že je vražda připomínána, protože stále přibývá křtinských obyvatel, kterým jméno Vajckorn nic neříká a kteří ani netuší, proč se zátočině mezi rybníky za Křtinami říká "U zabitých". Hned na počátku byl však příběh zamlžen spoustou nepřesností a mýtů, které jsou v literatuře již celé století tradovány a jsou dnes již jeho nedílnou součástí. Teprve detailní historický výzkum poukázal v devadesátých letech na řadu nepřesností. V zájmu objektivity je proto na místě určité upřesnění, které ovšem vrhá na celou kauzu poněkud odlišné světlo.

Proces, během něhož byli všichni tři Weitzkornové prohlášeni za vrahy a odsouzeni k trestu smrti oběšením, provázela totiž řada nejasností a procesních chyb vyšetřovatelů. Postoj brněnského soudu byl velmi tendenční a neobjektivní, ovlivňovaný veřejným míněním. Proto výsledek od počátku provázejí pochyby, které patrně vedly již císaře Františka Josefa I. k udělení milosti, přesto, že šlo o velmi brutální zločin. Teprve 80 let po vraždě podrobil blanenský historik Mgr. Vladimír Polák dokumentaci k procesu a závěry soudu kritickému zkoumání a výsledek zveřejnil ve své brožůře "**Byli Vajckorni vinni?**" (Blansko, 1990, 1999). Pečlivě zmapoval průběh vraždy, vyšetřování i soudu, přičemž řadu tradovaných tvrzení odkázal do říše pověr. Přesto jsou dodnes publikována. Ukážeme-li tedy, že některé skutečnosti se staly jinak, než bylo výše popsáno, není to vinou autora našeho článku, nýbrž vinou nepravdivých informací, které vznikly většinou již v průběhu vyšetřování a procesu, zejména vinou tehdejších médií a jsou od té doby v tisku stále opakovány.

Zločin ve skutečnosti neohlásil hajný Ambros, ale František Pernica z Ostrova, příbuzný zavražděných, který tudy podle svých slov nad ránem projížděl, vraždu objevil, přizval si k nálezu nejprve hajného Ambrose z nedaleké hájenky a pak věc oznámil křtinským četníkům.

Policie konstatovala, že podle stop v obilí vrahové čekali na přijíždějící povoz v ovesném poli v místě dnešní autobusové zastávky na Kolonce, což je ale sporné a nepřiliš logické. Vůz prý sledovali až k dnešní hrázi Klímova rybníka (ten ještě neexistoval). Tam byly spící oběti usmrceny

úderem do hlavy těžkým, ostrým předmětem. Expertizy přitom naznačily, že vrah mohl být jen jeden. Oběti měly roztráštěné lebky a jedna z žen přišla při úderu o nos. Nepravdivou informaci o uřezaných uších (a končetinách) přibálil později Arnošt Chládek z Heřmanova Městce ve své kramářské písni, což média ochotně převzala. Vůz s mrtvolami dojel až k Zemanovu žlebu, nad dnešní Nový rybník (ani ten tam ještě nebyl). Tam vrahové převrátili vůz do příkopu, nejspíš v naději, že to bude vypadat jako nehoda. Celou cestu od místa vraždy se ovšem táhla po silnici usvědčující krvavá stopa.

Weitzkorni nekladli při zatýkání žádný odpor a chovali se klidně. Starý Weitzkorn se dokonce přihlásil policii sám, když se doslechl, že je po něm shánka. Byl přesvědčen, že se prokáže jeho nevina.

Podle vyšetřovacího spisu je nutno upřesnit i tvrzení o nalezených vražedných zbraních: ve skutečnosti byla nalezena u Weitzkornů na dvoře jen jedna sekyra a laboratorně bylo prokázáno, že s ní nikdo nevráždil. Jiný vražedný nástroj nalezen nebyl. Stopy krve na své zástěře vysvětlila Weitzkornová logicky tím, že ji manžel ztloukl, až jí tekla z nosu krev, což podle svědků skutečně často dělal.

Weitzkorni nebyli zatčeni na základě řádného vyšetřování, ale na základě nepodloženého udání jistým J.N. z Ostrova, kterému se tak podařilo zastavit všechny ostatní směry pátrání. Teprve dva dny po jejich zatčení byl opuštěný domek Weitzkornů zaplombován. Do té doby jej policie sice dvakrát prohledala, ale nijak nezabezpečila proti neoprávněnému vstupu a manipulaci s případnými důkazy. Teprve při třetí domovní prohlídce, která se konala až osmnáct(!) dní po vraždě, našel civilista J.N. z Ostrova v jejich komoře 700 korun (stejný obnos se ztratil zavražděným). Nálezcem peněz byl opět týž J.N., který po vraždě bez bližšího zdůvodnění udal Weitzkorny jako pachatele. Domovní prohlídky se zúčastnil protiprávně, spolu s dalšími civilisty. Přesto, že tam peníze mohl mezitím kdokoli ukrýt nebo dokonce přinést v rámci domovní prohlídky, posloužily jako důkaz proti obviněným. Velmi podezřelou aktivitu zmíněného J.N. proti Weitzkornům vyšetřovatelé zcela ignorovali. Podezření nepadlo ani na ohlašovatele vraždy, příbuzného zavražděných, který - na rozdíl od Weitzkornů - mohl vědět, že povevou z Brna větší sumu peněz. Nebylo dále prokázáno, že by ohořelá vkladní knížka, nalezená v kamnech u Weitzkornů, patřila zavražděným. Mohla totiž patřit nedávno zemřelému synu obviněných, Josefovi, který stejnou knížku vlastnil, ale ztratila se. Soud ignoroval řadu dalších fakt, svědčících v prospěch obviněných. Místo toho přijal několik lživých informací, které žaloba uvedla, aby zakryla chyby vyšetřovatelů a které obviněným přitížily.

Weitzkorni byli negramotní a konfliktní asociálové, starý Weitzkorn byl hospodský rváč, jeho manželka alkoholička a všichni již měli za sebou různé dlouhé pobyty za mřížemi pro drobné přestupky, výtržnosti a krádeže.

Ve svém okolí byli neoblíbeni a postup soudu byl proto veřejností vítán. Proces probíhal ve vypjatém společenském ovzduší, rozdmýchávaném zejména brněnským tiskem, který nepřipouštěl jiný výsledek, než trest smrti pro Weitzkorny.

Popis procesu v brožuře Vladimíra Poláka je smutným čtením o nízké úrovni soudnictví na počátku dvacátého století a budí značné rozpaky nad jednostrannými závěry, k nimž soud dospěl. Účast Weitzkornů na vraždě je přinejmenším sporná. Weitzkorni se skutečně v tu noc kolem Křtin pohybovali, mladý Weitzkorn se opil při nákupu kořalky ve dvou křtinských hostincích (u Perniců a u Farlíků) a pak podle svých slov usnul v ovesném poli na Kolonce. To byly ty stopy číhajících zločinců. Nelze také vyloučit, že starý Vajckorn v noci náhodně objevil převrácený vůz a ukradl tam hroudu loje. Nemusel přitom po tmě ani rozpoznat, že jde o vraždu. Když si pak uvědomil, že by na něj mohlo padnout podezření, zahodil lůj v Jedovnicích do rybníka. Neobratným zapíráním si pak všichni přitížili. Podle pozdějších vyjádření z vězení podezřívával Weitzkorn starší z vraždy jistého F.F., který vedl se zavražděnými manželi Němcovými soudní spor.

Všechny Polákovy výhrady k procesu zde uvést nemůžeme. Ty hlavní shrnul Josef Plch v Jedovnickém zpravodaji u příležitosti stoletého výročí vraždy v srpnu 2007. Přesto se nepřesné nebo nesprávné informace objevují v literatuře dál.

V mnoha směrech připomínalo vyšetřování a následný soud tzv. Hilsneriádu, nechvalně známý proces s Leopoldem Hilsnerem, domnělým rituálním vrahem Anežky Hružové z Polné, který proběhl o pouhých osm let dříve. I tam došlo k manipulaci s důkazy a k tendenčnímu vedení procesu pod silným tlakem veřejného mínění. V obou případech byl uložen trest smrti, který byl cestou císařské milosti zmírněn na doživotí. Zatímco Leopold Hilsner se po 18 letech kriminálu dočkal svobody, Weitzkornové takové štěstí neměli. Zemřeli všichni tři ve vězení, v němž strávili dohromady 26 let. Ani Hilsner, ani Weitzkornové nikdy nepřiznali vinu.

Je symbolické, že právě před několika týdny vyšel v důsledku prezidentské milosti po 24 letech z doživotního vězení usvědčený dvojnásobný vrah, Jiří Kajínek, jehož případ byl zkoumán nesrovnatelně pečlivěji. Také se nikdy ke svým vraždám nepřiznal.

Zpět k Weitzkornům. Přes odsuzující verdikt lze konstatovat, že jejich vina nebyla spolehlivě prokázána a v dnešní době by patrně museli být osvobozeni. Nelze proto vyloučit, že skutečný vrah nebo vrazi možná zůstali na svobodě, obtěžkáni vinou sedmi zbytečně zmařených životů. Alespoň tuto pochybnost zavražděným i Weitzkornům dlužíme.

Petr Švenda

Nedaleko u Křtin v lese

Na zkrácených informacích o čtyřnásobné vraždě u Křtin se podepsaly vedle dobového tisku především kramářské písně. Nejčastěji je v literatuře zmiňována "Píseň o čtyřnásobné vraždě..." o 25 slokách, kterou sepsal a tiskem vydal Arnošt Chládek z Heřmanova Městce. O tomto literárním skvostu se chybně uvádí, že je zpíván na nápěv "Vím já jeden krásný zámek...". Redakce Zpravodaje vyvinula značné úsilí, aby získala originál tohoto díla. Nakonec se nám ji podařilo nalézt v Národní knihovně v Praze a zakoupit její elektronickou kopii. Jedná se o velmi dlouhý a nekvalitní blábol bez nápěvu, plný smyšlenek, bez rýmů a bez rytmu, který po právu upadl v zapomnění. Nemá cenu jej více připomínat.

Všeobecně známá píseň, začínající slovy "Nedaleko u Křtin v lese..", která patrně nikdy tiskem nevyšla a skutečně se zpívá na výše uvedený nápěv, je mnohem kratší a nemá s Arnoštem Chládkem nic společného. Její líšeňskou variantu, kterou uvedl ve své brožůře i Vladimír Polák, si dovolíme reprodukovat:

*Na silnici ho Křtin v lesi
só róbíři skuvaní,
Je tam staré, je tam mladé,
só tam voba Vajckorni.
Vajckornka tam take bela,
raubrvercajk v putni měla,
dvě sekerke nabróšený,
na šest ran rebolvéry.*

*Marková tam take bela,
vo ničim nevěděla,
až ju rána z rebolvéra
z libýho sna zbudila.
Na kozlík se posadila,
místo putre krív viděla.
Řekla lumpe vožralá,
na fleku tam skonala.*

*Židi táhle dvókoláček,
došli k velkému dubu,
veskočil tam staré Vajckorn
a našklóbl jim hubu.
Vajckornka mu pomáhala,
sekerku mu podávala.
Na silnici ho Křtin v lesi
došlo k velkému mordu.*

*To vám bylo mordování,
Vackorn neznal slitování.
Kdo be se teho nadál
v lesi ho Křtin vopodál.*

(Na vysvětlenou: *putra* je z německého *Butter*, čili máslo.) Ani tato píseň nemá nic společného s realitou a skládá se z nepravdivých výmyslů. Zavádí do příběhu střelnou zbraň a několik nových smyšlených postav, které tam ve skutečnosti nebyly, včetně tehdy oblíbeného židovského prvku. Odpovídá však zdejší lidové slovesnosti a to i jazykem, kulturně k příběhu patří a při troše snahy lze ji i zpívat. Proto jsme se rozhodli, že tuto píseň ve Zpravodaji přece jen uvedeme.

Petr Švenda

Znáte tyto zajímavosti o naší obci?

Úpatí Bukovského kopce mělo za první republiky jiný ráz, než má dnes: v blízkosti pomníku legionáře a před bývalou Kocmanovou pekárnou byla pěkná, košatá lípa a pod ní lavička, na které se příležitostně nebo večer za letních dnů posedávalo a povídalo. Bylo tomu tak i ještě nějaká léta po II. světové válce, pak byl strom skácen a lavička odstraněna - dnes, jakoby tomu tak nebylo ...

Již asi jen část současných občanů si pamatuje, že před usedlostí Knechtovou (dnes Horkovi) rostl v téže době mohutný kaštan. V poslední dny II. světové války prolétl již zelenající korunou granát nebo mina, rovněž střechou obytného stavení, našťástí po dopadu na dvůr nedošlo k výbuchu. Zmračený kaštan byl proto skácen - škoda výrazné zeleně.

A třetím místem, které bylo zbaveno zeleně, je prostor pod hlavní silnicí, za kamennou zídkou, kde rostly velké kaštiny, jež byly nedávno pro stáří vykáceny.

Dr. Zdeněk Opletal, kronikář

Pozn. red.: Dr. Opletal pro nás ve svém příspěvku otevřel krásné téma stromů, které nabízí spoustu dalších postřehů. Zeleň, jež nás obklopuje, mění tvář rychleji, než si člověk obvykle připouští. A tak nelze nevzpomenout legendární topolovou alej, která ještě na počátku dvacátého století zdobila Pustou stranu od hostince u Perniců (Lumina) až k bývalému farskému mlýnu. Nebo polehlý ořech u autobusové zastávky od Brna, naproti hostinci u Farlíků, podepřený kusem dřeva, aby se nesvalil do silnice, po němž se tak báječně ložilo. Nebo třeba obrovské akáty, jež nechal vysázet hrabě Vincenc z Bubna-Litic jako exotické dřeviny v parku za svým Zámkem a které teprve před několika lety byly shledány v zámeckém parku nadbytečnými. Nebo řadu vysokých smrků, lemujících okraj lesa u měšťanky, jež mnohé z nás doprovázely na každodenní cestě do školy. Stromy žijí obvykle delší život, než člověk a spoluvytvářejí proměnlivý charakter obce. Nakonec ale také umírají. Proto stojí za to uchovat na ně vzpomínku.

Oprava průtahu v Březině

Už od loňska nám komplikují dopravu směrem do Brna březinské uzavírky. Redakce proto požádala starostu Březiny, pana Martina Habáň, o informaci přímo od pramene, co se v Březině odehrává a jak se budou stavební práce dále vyvíjet. Ochotně nám poskytl následující zprávu:

Na podzim minulého roku byla po dlouhých letech čekání zahájena generální oprava průtahu obcí Březinou, zatím největší investiční akce v naší obci, která si vyžádá více než 54 milionů Kč. Na projekt rekonstrukce průtahu obcí pak naváže výstavba nových chodníků, které jsou díky vysoké intenzitě dopravy (cca 4-5 tisíc aut denně jedním směrem) velmi potřebné. Celý projekt rekonstrukce průtahu je rozdělen do tří etap, první z nich, lokalita Proseč, je již hotová a druhá etapa, oprava ulice Táborská a Křtinská, která vás asi nejvíce zajímá, před nedávnem začala.

Z důvodu celkové rekonstrukce vozovky, budování nové dešťové kanalizace a dalších stavebních prací je povolen průjezd pouze autobusové dopravě a příjezd je umožněn také obyvatelům dané lokality. Bohužel **neustálé porušování zákazu vjezdu zpomaluje práce a hrozí jejich prodloužení**, které je prozatím stanoveno na září tohoto roku. Proto i na vás chci apelovat, ať využíváte nařízenou objízdnou trasu. Objízdná trasa skrze Babice nás rozhodně netěší, ale nebylo nalezeno lepší řešení.

Po ukončení těchto prací zahájíme poslední etapu, kterou bude střed obce. Tato etapa bude patřit mezi finančně i časově nejnáročnější, protože její součástí je i obnova zatrubnění Ochozského potoka, který od 30. let minulého století protéká právě tímto podzemním systémem. Investice v celkové výši přesahující 7 milionů Kč musí bohužel obec zaplatit ze svého. A stejně tak ze svého musí zaplatit i výstavbu nového obecního úřadu, protože ten starý musel být zdemolován právě kvůli výstavbě průtahu. Pokud vše půjde dobře, tak všechny práce skončí **v červnu 2018** a i vy, občané Křtin, se budete moci projet po nové komunikaci, která nebude ničit svou nekvalitou vaše automobily.

Buďte však i poté ohleduplní k občanům Březiny, kteří kolem silnice žijí a udržujte svoji rychlost pod zákonným limitem 50 km/hod, děkuji!

Martin Habáň,
starosta obce Březina

Historie věžních hodin II. - moderní historie

V minulém čísle Zpravodaje jsme popsali nejstarší historii věžních hodin ve Křtinách. Rozloučili jsme se krátce po Druhé světové válce, kdy byla věž osazena novým hodinovým strojem a novými zvony. Za několik týdnů (21.srpna) uplyne od instalace hodin přesně sedmdesát let. Dnes se budeme zabývat novější historií.

Na počátku sedmdesátých let dvacátého století se ujal správy hodinového stroje pan Milan Bezrouk. V souvislosti s výměnou střech a stavebními úpravami věže byl stroj koncem sedmdesátých let demontován a podřelal důkladnou technickou revizí a očištěn.

Pan Bezrouk rozšířil funkčnost hodinového stroje dvěma technickými vylepšeními. Prvním vylepšením byl rozvod minutového pulsu k podružným elektrohodinám, rozmístěným v areálu kostela a fary.

V roce 1975 dokončil Milan Bezrouk další funkční rozšíření hodin, kterým byl důmyslný programovatelný reléový mechanismus pro ovládání

tří velkých zvonů hodinovým strojem. Tento mechanismus umožňoval automatické spouštění a vypínání všech tří zvonů a jejich kombinací ve 24 různých časových okamžicích v průběhu celého týdne. Zajišťoval tak automatické zvonění denně v 6:00, 12:00 a 18-20:00 (podle ročního

období) a v dalších pravidelných termínech.

Automat byl v provozu dvaatřicet let, do 30. června 2007, kdy byly ke zvonům pořízeny nové elektronicky programovatelné motory. Reléový mechanismus tak ztratil svůj účel. Pro pozoruhodnou konstrukční nápaditost byl však ponechán na původním místě dodnes.

Pan Milan Bezrouk se věnoval údržbě hodinového stroje do roku 2002, kdy jej zdravotní důvody přiměly tuto činnost ukončit, což se rychle projevilo na technické kondici stroje a jeho přesnosti. Před Vánocemi 2003 jsem řízením osudu převzal starost o chod hodin já. Spolu s Josefem Sotolářem z Habrůvky jsme řadu týdnů marně pátrali po důvodech potíží, které v té době způsobovaly nepochopitelné zrychlování stroje.

Po počátečním tápání se nakonec podařilo uvést stroj do stabilního chodu, takže vyžadoval jen drobnou údržbu a občasnou manuální korekci délky kyvadla v závislosti na počasí. Snaha udržet chybu stroje vůči přesnému času v rozsahu do 10 sekund znamenala zhruba dvakrát týdně vystoupit na věž a chybu ručně korigovat. Proto jsem zvažoval různé

možnosti automatické korekce hodinového stroje. Snahou bylo zachovat jeho mechanickou podstatu, ale zpřesnit chod. Spolu s kolegou ing. Svatoplukem Rusňákem jsme vymysleli originální automat pro korekci hodin podle radiového signálu:

Mechanický stroj jsme ponechali v nerušeném chodu. Vývoj jeho odchylky od přesného času je ale elektronicky sledován a vyhodnocován mikročipem. Teprve v okamžiku, kdy odchylka přesáhne dvě vteřiny, dojde automaticky k posunu hodin o dvě vteřiny vpřed či vzad, aniž by tím byl jakkoli ovlivněn chod kyvadla. Od

Vánoc 2011 je tento systém umístěn ve věži a v plném provozu vykazuje překvapivě dobré výsledky, přesto, že některé součástky byly vyrobeny ze starého magnetofonu.

Čas udávaný hodinami je tak zatížen maximálně dvouvteřinovou chybou oproti úřednímu času. Tedy většinou. Složitý mechanismus stroje žije vlastním životem a vždy si najde nějaký nový způsob, jak překvapit. O jeho pozoruhodných nápadech si povíme někdy příště.

Dvakrát do roka je třeba v noci, kolem druhé hodiny ranní vystoupat do věže a upravit čas na letní nebo zase zimní chod. To se automaticky udělat nedá. Většina věžních hodinářů tuto povinnost poněkud šidí: posouvají hodiny až ráno. Dokonce i Pražský orloj se v posledních letech posouvá až druhý den v devět hodin dopoledne. Pro mne, křtinského věžníka, je však věcí cti, aby i ty z vás, kteří nemohou ráno dospat, přivítal na věžních hodinách správný čas. Přesto se upřímně těším, až si konečně přestaneme o přesném čase lhát a letní čas zrušíme.

Petr Švenda, věžník

Redakční poznámka: Příspěvatelé se nás často ptají, v jakém formátu mají příspěvky dodat. Proto opakujeme, že nejlepším formátem je **textový** nebo **wordovský** dokument. Grafickou úpravou se nezdržujte. Při sázení do zpravodaje stejně musíme příspěvek upravit znovu a obvykle jinak. Rovněž je zbytečné opatřovat text oblíbenými smajlíky, které se do časopisu nehodí. Zkuste raději vyjádřit své emoce textem. Obrázky a fotografie dodávejte zvlášť, nikoli v textu, v rozlišení minimálně **400 dpi**, raději více. Někteří přeborníci nám dodali už i mikroskopické obrázky o velikosti mobilní sim-karty. I když se ve Zpravodaji příliš nepočítá se špičkovou kvalitou fotografií, obrázek takové velikosti se v něm při nejlepší vůli uplatnit nedá.

Nejlepší vesničan

Jsem nejlepším vesničanem roku. Tedy, nikoli sám, je nás - nejlepších - plná dědina, ale i tak to zní docela hrdě.

Osobně ani nelpím na slově nejlepší. K hrdosti by mi stačilo, že mohu prohlásit, že jsem vesničan. To už se dnes v našem městysu nerado slyší: *my přece nejsme kdejaká dědina, my jsme městys!* Jenomže když jsme se stali tou vesnicí roku, končí veškerá diskuse. I nejzavilejší městysané pod tíhou zlaté stuhy rádi přiznají, že městys je ve skutečnosti jen převlečenou vesnicí.

Horší je, že si nemohu vybavit, čím jsem si tu "*nejlepsost*" vlastně zasloužil. Prožívám zde skoro celý život, což je docela příjemné, ale jinak marně vzpomínám na nějaký svůj hrdinský skutek, kterým bych k našemu letošnímu vítězství přispěl. Zasloužím si vůbec takový titul?

Naštěstí přispěli jiní. Armáda spolkařů, ochotných přiložit ruku k společnému dílu a ochotných podílet se bez honoráře a ve svém volnu na veřejném životě, za mne tu zlatou stuhu vybojovala. Důchodci, hasiči, skauti, sokoli a všichni ostatní šest let trpělivě usilovali o co nejlepší umístění v soutěži, až se jim to podařilo: stali se z nás nejlepší vesničané roku. A právě spolkařům, v čele s obecním úřadem, ta medaile ve skutečnosti patří. Bojovali za svou dědinu a byli tentokrát nejlepší. My ostatní jsme jen přihlíželi.

Jistě, žije nás tu osm stovek, každý máme jiné představy o tom, co a jak by se mělo u nás dít, co by vesnice měla dělat a co ne, někdo má rád starostu a někdo zase ne, někdo se zapojí, někdo zůstane doma. Kdo nebojoval, kdo nepřiložil ruku k společnému dílu, mohl z dlouhé chvíle přijít i na nápad, že jsme tu vesnici roku vlastně vyhrát neměli a že to vítězství k ničemu není, protože stále ještě není opraveno několik kanálů, stále ještě není chodník na Kolonku, sečení trávy trvá strašně dlouho a kdoví co by se ještě našlo.

O našem vítězství naštěstí rozhodovali jiní a podle jiných měřítek, než je láska ke starostovi. Zlatá stuha patří těm aktivním mezi námi. Je to ocenění jejich přístupu k životu ve vesnické pospolitosti, jejich schopnosti spolupracovat na společném díle ku prospěchu nás všech.

Blahopřeje nejlepší vesničan Petr Švenda

Zpravodaj vyšel nákladem 300 ks. Občanům Křtin je zdarma distribuován do poštovních schránek. Svoje příspěvky a náměty zasílejte na e-mailovou adresu zpravodaj@krtiny.cz, případně doneste na ÚM Křtiny osobně. Uzávěrka příštího čísla je **27. října 2017**.

Za věcnou správnost příspěvku odpovídá autor. Redakční rada si vyhrazuje právo příspěvky dle potřeby krátit, případně stylisticky upravit nebo nezveřejnit. Vydává Komise pro informatiku Zastupitelstva městysu Křtiny. Šéfredaktor: Petr Švenda. Tisk: Tiskárna Brázda. Registrováno **MK ČR E 20584**.